

عنوان مقاله:

اثر تجویز مکمل ید بر عملکرد رشد، فراسنجه های تولید مثلی و هورمونهای تیروئیدی گوسفندان داشتی در برخی مناطق استان مرکزی، ایران

محل انتشار:

مجله پژوهش در نشخوارکنندگان، دوره 10، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

علیرضا طالبیان مسعودی - بخش تحقیقات علوم دامی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اراک، ایران

آزاده میرشمس الهی - دکتری تغذیه دام، بخش تحقیقات علوم دامی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: ید عنصری ضروری برای ساخت هورمونهای تیروئیدی است که سوخت و ساز بدن را کنترل می کنند. کمبود تحت بالینی عنصر ید که به فقر آن در خاک مربوط می شود در دام های اکثر نقاط کشور به ویژه دامهای استفاده کننده از مرتع، محتمل بوده و حدود ۱۰ سال قبل نیز در گوسفندان برخی مناطق استان مرکزی با ید معدنی پلاسما کمتر از ۵ میکروگرم در دسی لیتر گزارش شده است. هدف این تحقیق، بررسی مجدد وضعیت ید در گوسفندان منطقه شازند و ارزیابی اثرات استفاده از یک مکمل روغنی یددار بر غلظت هورمونهای تیروئیدی، مقدار ید غیرآلی سرم خون، شیر و عملکرد میش ها و بره های آنها بود. مواد و روش ها: تعداد هفت گله گوسفند داشتی در استان مرکزی و منطقه ای که قبلا کمبود ید در گوسفندان آن ها گزارش شده بود به شکل تصادفی انتخاب و ید غیرآلی سرم خون میش ها اندازه گیری شد. برای ارزیابی اثرات مکمل ید، از میان گله ها، گله ای با پایین ترین مقدار ید معدنی سرم که قابلیت اجرای آزمایش را نیز داشت، انتخاب گردید و ۸۰ راس میش توده نژاد فراهانی با میانگین وزن $53/48 \pm 8/7$ قبل از قوچ اندازی به دو گروه ۴۰ راسی به عنوان گروه های شاهد و آزمایشی تقسیم شدند. در گروه آزمایشی از مکمل تزریقی ید با نام تجاری دیودین، سه هفته قبل از قوچ اندازی و ۹ هفته بعد از آن به مقدار $5/1$ میلی لیتر به شکل عضلانی استفاده شد. غلظت هورمون های تیروئیدی شامل تری یدو تیرونین و تیروکسین در روز ۶۰ و ۱۲۰ از شروع آزمایش، ید غیر آلی سرم خون هر ماه تا روز ۱۸۰، ید غیر آلی شیر میشها بعد از زایش و فراسنجه های تولیدی و تولید مثلی در دو گروه اندازه گیری و مقایسه شد. یافته ها: وضعیت ید گله های بررسی شده حاکی از ادامه وضعیت کمبود ید در منطقه مورد مطالعه و عدم رفع این مشکل بود. کمترین و بیشترین مقدار ید معدنی سرم گله ها به ترتیب $0/2 \pm 22/0$ و $38/4 \pm 08/2$ میکروگرم در دسی لیتر بود. استفاده از مکمل ید در گله آزمایشی باعث افزایش معنی دار غلظت هورمون های تیروئیدی گردید ($P < 0/05$). همچنین ید غیرآلی سرم و شیر میش ها به ترتیب از $39/2$ و $22/1$ میکروگرم در دسی لیتر در گروه شاهد به $2/11$ و $44/21$ میکروگرم در دسی لیتر در گروه آزمایشی، افزایش یافت ($P < 0/05$). میانگین وزن تولد بره ها در گروه آزمایشی و شاهد به ترتیب $33/4 \pm 62/0$ و $91/3 \pm 77/0$ کیلوگرم بود که اختلاف معنی داری داشت ($P < 0/05$). همچنین میانگین وزن شیرگیری بره های گروه آزمایشی در مقایسه با شاهد (به ترتیب $8/17 \pm 16/1$ و $6/16 \pm 83/1$ کیلوگرم) و میزان زنده مانی بره ها تا ۱۲۰ روزگی افزایش یافت درحالیکه نرخ زایش و تعداد بره در هر زایش تحت تاثیر مکمل ید قرار نگرفت. نتیجه گیری: نتایج حاکی از ادامه کمبود ید در منطقه مطالعه شده بر اساس غلظت پایین ید معدنی سرم خون و اثربخشی مکمل ید در کاهش عوارض آن در گوسفندان و بهبود عملکرد تولیدی و تولید مثلی آن ها می باشد.

کلمات کلیدی:

فراسنجه های تولید مثلی، کمبود ید، گوسفند داشتی، هورمون های تیروئیدی، ید غیر آلی سرم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1617845>

